

БЮЛЕТЭНЬ

Цэнтральна га Праўленъня Профэсіянальна га Саюзу сельска - гаспадарчых і лясных рабочых Б.С.Р.

г. Менск, Пляц Волі
Дом Працы
Тэлефон:
Старшыні ЦП № 4-08.
Агульны № 65.

ВЫХОДЗІЦЬ ПРАЗ КОЖНЫЯ ТРЫ ТЫДНІ

(Галоўныя пастановы Прэзыдыуму, дырэктывы Цэнтральнага Праўлення,
◆◆◆◆◆ інфармацыя, адказы на запытаньні). ◆◆◆◆◆

№ 14 (32)

15-га лістапада 1929 году

No 14 (32)

З Ъ М Е С Т

Пастаны Пөзьдыму III.

1. Мерапрыемствы па узмацненію прафработы у саўгасах.
  2. Аб удзеле саюзу у работе каапэрацыйных арганізацый.

Дырэктывы ЦП Саюзу.

1. Аб зынішчэньні няпісьменнасці (у дадатак да бюлетэню № 13)
  2. Аб калдагаворнай кампаніі.
  3. Аб удзеле саюзу у справе калектывізацыі сельскай гаспадаркі (пастанова Усे�ЦСПС).
  4. Аб рэалізацыі білетаў азэт-латарэі.
  5. Аб распаўсяджваньні газэты „Труд“.
  6. Аб культабсьледваньні за пэрыяд з 1-IV—I-X—29 г.
  7. Аб наладжваньні статсправаздачнасці.

Пастанова Прэзыдыуму ЦПС ад 8—Х—29 г., прат. № 18.

Мерапрыемствы па ўзмацненію прафработы ў саўгасах

(Гэту пастанову абавязкова агчаварыць на агульных сходах рабочих саўгасаў).

У выніку праламлення ў практычнай работе саюзных арганізацый саўгасаў дырэктывы IX Усебеларускага Зьезду і ЦП саюзу, Прэзыдыум ЦП адзначае наяўнасць некаторых посьпехаў: у работе па прыцягненню рабочых і работніц с/г да актыўнага удзелу ў гаспадарчым будаўніцтве і па ўзмацненню эканамічнага становішча савецкіх гаспадарак, якія ў першаю чаргу выражаютца ў правышэнні плянавых заданняў па павышэнню ўраджайнасці (замест 17%, ураджайнасць павышана на 31%), у больш шырокім пераходзе на зыдзельную аплату працы, у ўзмацненні працоўнае дысцыпліны сярод рабочых.

Разам з тым Прэзыдым лічыць,
што прафработка ў саўгасах пастаўле-

на надзвычайна слаба, асабліва ў частцы арганізацыі актыўнага ўдзелу рабочых і работніц у вытворчасці; слаба разгорнута сацспаборніцтва галоўным чынам унутры саўгасаў. Няма сыстэматычнае праверкі заключаных па сацспаборніцтву дагавароў. Недастаткова разгорнута крытыка і самакрытыка, якасць культывіхаваўчай працы не адпавядае запатрабаваньям пэрыяду разгорнутага сацыял-стычнага будаўніцтва і рашучага наступлення на капиталістычныя элемэнты. Маюць месца факты казённых і бюрократычных адносін рабачкомаў і адміністрацыі да здавальненія законных запатрабаваньняў рабочых да выкананія калдагавору і норм аховы працы. Саўгасы вельмі слаба працуюць па не-

пасрэднай калектывізацыі дробных сялянскіх бедняцка серадняцкіх гаспадарак.

Выходзячы з таго, што саўгасы павінны стаць узорамі буйнае сацыялістычнае гаспадаркі і цэнтрамі пралятарскага ўпływu на калектывізацыю дробных сялянскіх гаспадарак, прафработка ў саўгасах павінна быць падпарадкована ўцягненню рабочых у актыўнае гаспадарчае будаўніцтва, стварэнню съвядомых адносіч з боку рабочых да сацыялістычнае вытворчасці, клясаваму выхаванню с. г. рабочых і палепшанню іх матар'яльна-бытавога становішча.

У мэтах ажыццяўлення гэтых задач, Прэзыдыум ЦП пастанаўляе:

У галіне падбору і падрыхтоўкі кадраў.

1. Палепшыць работу па падрыхтоўцы і падбору кадраў кваліфікованых с/гасрабочых і спэцыялістых па буйнаму земляробству, шляхам укамплектавання штатаў у саўгасах выключна з пралятарскай часткі батрацтва, моладзі, прайшоўшай с/гасвуч і індывідуальнае навучанье і шляхам актыўнага ўдзелу з боку саюзу ў укамплектаванні і распрацоўцы навучальных плянаў с/гаснавучальных установ. Рабачкомам саўгасаў прымаць самы актыўны ўдзел у падборы кадраў пастанных рабочых саўгасаў.

2. На працягу лістапада г. г. на вытворчых нарадах усіх саўгасаў працацаць пытаньне аб штатах пастанных і сэзонных рабочых, устанавішы пэўны лік пастанных і сэзонных рабочых выходзячы з патрэбнасці саўгасу ў рабочай сіле ў розныя сезоны работ. Поўнасцю зьнішчыць прымяненне працы такзваних гадоў сэзонных і гадоў падзённых рабочых, залічваючы іх у штат пастанных рабочых, улічваючы пры гэтым патрэбнасці гаспадаркі у рабочай сіле.

3. Культадзелу зараз жа распрацацаць практичныя мерапрыемствы па ўкамплектаванню с/гаснавучальных установ, асабліва факультэту буйнага земляробства і тэхнікуму каляктыўнага земляробства сельгаслесрабочымі і па падрыхтоўцы іх да паступлення ў гэтыя установы.

4. Лічыць патрэбным арганізаваць у 1930 годзе яшчэ адну школу с/гасвуча, павялічыўшы лік вучняў у сельгасвучы да 200 чалавек. Культадзелу перагледзіць праграму існуючуе школы с/гасвуча і ўнесці ў апошнюю патрэбныя карактывы.

5. Цалкам запоўніць на працягу лістападу ўстаноўлены процант броні ў саўгасах. Рабачкомам і Акрадзяленьнем устанавіць сталы нагляд за пастакону, індывідуальнага навучанья і сваечасова правераць кваліфікацыю навучаемых падросткаў.

6. У зімовы пэрыяд арганізаваць ва ўсіх саўгасах 3—х тыднёвую вытворчапрафсаузную курсы, якімі ахапіць усіх пастанных рабочых і работніц. Культадзелу і Сельтрэсту да I/XII распрацаваць і разаслаць у саўгасы праграму курсаў.

7. Арганізаваць у зімовы пэрыяд 3—х месячныя курсы па павышэнню кваліфікацыі кіраунікоў саўгасаў на 50 чал. і старших рабочых на 50 чал. Пасылаць на гэтыя курсы ў першую чаргу вылучэнцаў. АТЭ і Сельтрэсту зараз жа прыступіць да падбору кандыдатур на курсы і да правядзення ўсяе падрыхтоўчае работы.

8. Аргадзелу праверыць да 10/XII як выконваюцца дырэктывы ЦП аб арабочанні на 70 проц. складу кіраунікоў саўгасаў і аб вылучэнні 40 чалавек сельгасрабочых на пасады кіраунікоў і 60—на пасады старших рабочых. Прыступіць да падбору 10 кандыдатур с/гасработніц для падрыхтоўкі і вылучэння на пасады кіраунікоў старших і рабочых.

9. Аргадзелу, АТЭ і Сельтрэсту ў адпаведнасці з плянам будаўніцтва новых буйных саўгасаў у БССР распрацаваць мерапрыемствы па бесперебойнаму забесьпячэнню гэтых саўгасаў кваліфікованымі рабочымі і спэцыялістымі.

У галіне ўцягнення с/гасрабочых у актыўнае гаспадарчае будаўніцтва.

10. Шырэй разгарнуць сацспаборніцтва паміж саўгасамі і ўнутры саўгасаў, праводзячы яго пад знакам поўнага выкананья рабочымі каляктывамі ўзятых на сябе абавязкаў па павышэнню вытворчасці працы, зьніжэнню сабекаштоўнасці, зьнішчэнню прагулаў, па павышэнні

нью ўраджайнасьці і г. д., дзеля чаго прапанаваць саюзным арганізацыям:

а) Рабачкомам саўгасаў і Акругкомам саюзу забясьпечыць сталае кіраванье разгортваньнем сацспаборніцтва.

б) Для праверкі выкананьня дагавораў па сацспаборніцтву рабачкомам саўгасаў арганізаваць пасылку брыгаду тых саўгасы, з якімі заключаны дагаворы на сацспаборніцтва, а таксама наладзіць узаемную справаздачу і пасылку па выкананьню дагавораў паміж гэтымі саўгасамі.

в) Разгарнуць сацспаборніцтва ўнутры саўгасаў паміж аддзельнымі рабочымі і групамі рабочых. Арганізаваць у саўгасах ударныя группы, брыгады па павышэнню вытворчасці і якасці працы.

г) Для ўзмацненія работы па разгортваньню сацспаборніцтва і для праверкі выкананьня ўжо заключаных дагавораў у кожнай акрузе арганізаваць брыгады з прадст. ўнікоў ЦП саюзу на чале і з прыцягненнем у брыгады с/гаслесрабочых — членаў Усे�ЦСПС, ЦСПСБ, ЦК саюзу і ЦП саюзу, працуемых на вытворчасці і нізовой прафрабоце. Брыгады павінны прыступіць да работы 10/X. Аргадзілу распрацаўваць паказаныні аб арганізацыі і парадку работы брыгад.

11. Вытворчыя нарады ў большасці саўгасаў яшчэ не зьяўляюцца арганізаторамі вытворчае ініцыятывы рабочых, пагэтаму рабачкомам саўгасаў і акругкомам саюзу дабіцца ўцягненія ў работу вытворчых нарад усіх рабочых і работніц. Забясьпечыць поўнае выкананьне прапаноў рабочых, прынятых на вытворчых нарадах. Як правіла, на наступных вытворчых нарадах першым пунктам слухаць інфармацыі аб тым, як выкананы пастановы, прынятая на мінулай вытворчай нарадзе. У буйных саўгасах практикаваць правядзенне вытворчых нарад па паасобных галінах гаспадаркі (напрыклад: нарада рабочых, працуемых ў галіне жывёлаводства, у галіне польводства і агародніцтва, на тэхнічных прадпрыемствах і г. д.). Рабачкомам пераглядзець склад і падабраць працаздольных старшынь вытворчых нарад.

12. Работу вытворчых нарад падпрадкаваць ажыццяўленню задач і

дырэктыв і па пашырэнню пасеўных плошчаў, падвышэнню ўраджайнасьці, зьніжэнню сабекаштоўнасьці, арганізацыі мэтазгоднага скарыстання рабочае сілы, інвэнтару, арганізацыі пасеўных і ўборачных кампаній. На вытворчых нарадах, як правіла, усебакова абгаварваць вытворчыя і арганізацыйныя пляны, гадовыя справаздачы і планы капітальнага будаўніцтва. Дабіцца такім чынам, каб кожны рабочы і работніца добра ведалі становішча свайго саўгасу і пэрспэктывы яго развіцця.

13. Брыгадам по праверцы сацспаборніцтва праверыць выкананьне прыкладных плянаў вытворчых нарад на 29 год. АТЭ ЦП на падставе матар'ялаў праверкі скласці такія пляны на 30 год.

14. АТЭ і Сельтрэсту да I/XII-29 год. выкананы пастановы Прэзыдыуму аб арганізацыі часовых кантрольных камісій у буйных саўгасах і ўнесці сьпісы гэтых саўгасаў на зацверджанье наступнага пасяджэння Прэзыдыуму ЦП саюзу. Разаслаць у гэтыя саўгасы палажэнне і паказаныні аб рабоце ЧКК.

15. Адзначаючы адсутнасць у саўгасах работы па арганізацыі рабочага вынаходства, усім саюзным арганізацыям удзяліць гэтай справе максімум увагі, АТЭ і С/Трэсту да I/I-30 г. распрацаўваць мерапрыемствы па арганізацыі справы рабочага вынаходства і ўнесці на зацверджанье Прэзыдыуму ЦП.

Газэце "Бел.Батрак" наладзіць папулярызацыю вынаходства рабочых саўгасаў, асьвяляючы факты вынаходства, якія саўгасаў БССР і другіх раёнаў СССР.

16. Па прыкладу прымісловых прадпрыемств стварыць у Сельтрэсце і Менсельпраме фонд прэміраваньня рабочых за павышэнне вытворчасці і палепшэнне якасці працы, за добрыя адносіны да вытворчасці, за лепшыя прапановы на вытворчых нарадах, за эканомію паліва (трактары і тэхпрадпрыемствы, а таксама для прэміраваньня за вынаходства.

У галіне арганізацыі працы.

17. Адзначаючы зусім слабую работу саюзных і гаспадарчых ворганаў у галіне арганізацыі працы ў саўгасах, Прэзыдыум ЦП пастанаўляе:

а) Пропанаваць акругомам саюзу і рабачкомам саўгасаў прыняць заходы да выкананьня ранейшых дырэктыў ЦП і Сельтрэсту аб устанаўленьні ўва ўсіх саўгасах цвёрдых правілаў унутранага распарадку. Гэту работу правесьці да 1/1-30 году.

б) Паставіць пытанье аб арганізацыі ў 30 годзе ў адным з буйных саўгасаў вопытнае станцыі па навуксвай арганізацыі працы. Сельтрэсту, АТЭ і Аргасекцыі зараз жа прыступіць да падрыхтоўчае работы па арганізацыі гэтае станцыі.

в) Лічыць патрэбным арганізацыю ў С.-Трэсце бюро эканомікі працы. На час вясенняне пасеўнае кампаніі і уборкі ў некалькіх буйных саўгасах для волыту ўвесьці нарміроўшчыкаў працы.

г) АТЭ і С.-Трэсту да 15/XII абагуліць вынікі прымінення зьдельшчыны ў саўгасах і намеціць мерапрыемствы па пашырэнню зьдельшчыны.

д) АТЭ і С.-Трэсту распрацаўваць праект мерапрыемств па пераходу саўгасаў на бесперапынны вытворчы тыдзень.

е) Арганізаваць у 30 годзе у час пасеўнае і уборачнае кампаніі вытворчыя экспкурсіі рабочых саўгасаў у буйныя саўгасы СССР.

18) Узмацніць агрыкультурную работу саўгасаў, праводзячы яе ў напрамку: непасрэднае арганізацыі калгасаў з боку саўгасаў; аказаньня агратэхнічнае дапамогі новым калгасам на пэўных дагаворных пачатках; разгортваньня сацспаборніцтва паміж вёскамі, уключаючы ў дагаворы апрача гаспадарчых пытанняў і агранамічных мерапрыемств пытанні распаўсюджваньня пазыкі, каляктыўнае здачи лішкаў хлеба вёскамі, распаўсюджваньня газэт і інш. мерапрыемств грамадзка-палітычнага значэння. Палепшиць работу па агрыкультурнаму шэфству саўгасаў над вёскамі і пасёлкамі, зрабіўшы гэта шэфства сродкам перабудовы вёскі на каляктыўных пачатках.

19. Шырока папулярызаваць сярод насельніцтва гаспадарчыя і агранамічныя дасягненыні паасобных саўгасаў, праводзячы гэту работу праз друк, выданьне кніжак аб рабоце саўгасаў, праз справа-здачи саўгасаў на пленумах с/саветаў на сходах сялян, праз удзел у с.-г выстаўках. Рабачкомам саюзу прасачыць і прыняць

актыўны удзел у падрыхтоўцы с.-гасаў да Усебеларускага Выстаўкі.

У галіне узмацнення работы рабачкомаў і клясавага выхаванья рабочых саўгасаў

20. На працягу бліжэйшага часу поўнасьцю ахапіць прафчленствам пралетарскую і паўпралетарскую частку пастаянных, сэзонных і падзённых саўгаскіх рабочых, якія па працоўнаму стажу адпавядаюць статуту саюзу.

21. У час перавыбараў рабачкомаў падабраць працаздольны склад старшынь рабачкомаў. У саўгасах: з лікам 40 і больш пастаянных і сэзонных рабочых старшынь рабачкомаў зусім аслабаніць ад работы на вытворчасці, у саўгасах з лікам рабочых ад 25 да 40 – старшынь рабачкомаў аслабаніць на 3 дні ў тыдзень ад работы на вытворчасці; і з лікам да 25 рабочых на 2 дні ў тыдзень.

Дагаварыцца з Сельтрэстамі аб аплаце старшынь рабачкомаў за дні, атрымоўваемыя для прафработы.

Правесьці ў 30 годзе 3 х месячныя курсы старшынь рабачкомаў с/г з разылкамі менш, як 60 чал.

22. Для палепшаньня работы па клясаваму выхаванью рабочых і работніц саўгасаў правесьці наступнае:

а) На працягу зімовага пэрыяду 29/30г. зьнішчыць няпісменнасць сярод усіх членаў саюзу ў саўгасах.

б) Арганізаваць у саўгасах прафпалітгурткі, паклаўшы ў аснову праграм гэтых гурткоў пастановы 16 партканфэрэнцыі Усे�КП/Б, XII Зыезду КП/Б/Б, 8 Усесаюзнага Зыезду Прафсаюзаў і Усесаюзнага Зыезду СГЛР, а таксама пастановы партыі па саўгаснаму і калгаснаму будаўніцтву. Культаддзелу прыступіць да складаньня гэтых праграм.

в) Рабачкомам і райінструктарам падабраць кіраунікоў палітгурткоў, правесьці раённыя курсы—нарады гэтых кіраунікоў для папярэдняе працоўкі праграм гурткоў, прыцягнуўшы выкладчыкамі на гэтыя курсы тэарэтычна падрыхтованых раённых работнікаў.

г) Работу па клясаваму выхаванью падпрафкаваць задачы падрыхтоўкі с.-гасрабочых і работніц да ўступлення ў шэрагі КП/Б/Б і ЛКСМБ.

д) Культадзелу і С-Трэсту скласьці праграму вытворча тэхнічных гурткоў якія павінны даць рабочаму с-гасп. неабходныя агратэхнічныя веды па будаўніцтву саўгасаў.

е) Культадзелу скласьці каталёг літэратуры, патрэбнае для гэтых гурткоў і змясьціць у бюлетэні ЦП саюзу а таксама скласьці каталёгі літэратуры па ўкамлекаванью бібліятэк у саўгасах.

ж) Дабіцца, каб кожны рабочы саўгасу выпісваў газэту „Беларускі Батрак“ разгарнуць паміж рабачкомамі саўгасаў сацспаборніцтва па распаўсяджванью гэтае газэты.

Навакол газэты „Бел. Батрак“ і насыценных газэт арганізуваць гурткі рабкораў і пачаць з імі сыстэматычную работу, шляхам арганізацыі рабкораўскіх нарад канфэрэнцый, на якіх ставіць справядлачы газэты „Бел. Батрак“

з) Культадзелу ў 2-х месячны тэрмін скласьці плян клубнага будаўніцтва і радыёфікацыі ў саўгасах, прадугледзеўшы пабудову клубаў у першую чаргу ў прымежных саўгасах. Па лініі С-Трэсту даць распараджэнне, каб штогодня пры складанні вытворча-фінансавых плянаў уключаліся сродкі на бягучы і капитальны ремонт саюзных культустаўноў у саўгасах.

Больш увагі ўдзяліць арганізацыі і палепшанью работы вайсковых і фізкультурных гурткоў, забясьпечыўшы гэтыя гурткі патрэбным абсталяваннем, практикуючы арганізацыю фізкультурных і стралковых спаборніцтваў паміж камандамі розных саўгасаў, раёнаў, акруг.

У галіне палепшанья матар'яльна-бытавога становішча.

23. Абвясьціць рашучую барацьбу з выпадкамі казённа-бюрократычных адносін да законных запатрабаванняў рабочых, звярнуўшы асаблівую ўвагу: на акуратную выплату зарплаты рабочым, прыцягваючы кіраунікоў с./г. да адказна-

сьці за несваечасовую выплату зарплаты, сваечасовае вырашэнне канфліктаў, на поўнае выкананье калдагавораў і норм аховы працы, праводзячы самую бязылітасную барацьбу з наплевацельскімі адносінамі да выканання дагавору і з боку рабачкомаў да праверкі гэтага выканання.

24 АТЭ разам з Наркамаховы Здароўя і Галоўсацстрахам распрацаваць меры па арганізацыі мэдабслугоўвання рабочых па месцу працы, шляхам рэгулярных доктарскіх выездаў у саўгасы з райбольніц, а таксама па выплаце на месцы ў саўгасах страховае дапамогі.

25. Праверыць на працягу кастрычніка, як каапэрацыя забясьпечвае рабочых саўгасаў прадуктамі харчавання і наогул дэфіцитнымі таварамі. Рашуча паставіць пытанье аб крэдытаванні рабочых. АТЭ і Сельтрэсту безадкладна ўрэгуляваць пытанье з расцэнкамі на прадукты, якія адпушчаюцца рабочымі з саўгасаў.

26. Выдзеліць пяць саўгасаў па БССР для арганізацыі там грамадзкага харчавання.

27. Праверыць наколькі рацыянальна выкарыстоўваюцца сродкі, асыгнуемыя на жылбудаўніцтва ў саўгасах, а таксама вывучыць якасць гэтага будаўніцтва. Сельтрэсту па прыкладу Лясное Групы НКЗ распрацаваць тыпы жылых памяшканняў ў саўгасах, скласьці тэхнічныя каштарысы гэтага будаўніцтва з тым, каб з новага будаўнічага сезона будаўніцтва ў саўгасах праводзіць па гэтых тыповых плянах. Сродкі ФУБР, якія ідуць на жылбудаўніцтва, у далейшым выкарыстоўваць выключна на пабудову новых кватэр і клубаў.

28. Замацаваць маючуюся сетку летніх ясьляў у саўгасах (35), перавесьці іх на бесперапынную работу на працягу ўсяго году, прыцягнуўшы для гэтага мэты сродкі Ахматмладу і ФУБРА.

Аб удзеле саюзу ў работе кааперацыйных арганізацый і КСУ.

Адзначыць, што ўдзел прафарганізацый саюзу СГЛР, пачынаючы ад ЦП саюзу і канчаючы нізавымі ячэйкамі (рабачкомы, с-рабачкомы) у працы кааперацыйных органаў і КСУ, недапушчальна недастатковы.

У далейшым працу н/саюзу па удзеле ў гэтай работе неабходна карэнным чынам, перабудаваць, для чаго Прэзыдым ЦП саюзу пастанаўляе:

1) Даручыць Аргадзелу ў 3-х тыднёвы тэрмін падрыхтаваць пастаноўку

дакладаў на Прэзыдыуме ЦП, Белкаапсаюзу, систэмы с-г каапэрацыі, калгасцэнтру, Белсельбанку і КСУ, на якія выклікаць ня менш 3-х членаў н/саюзу, абраных у мясцовыя органы, пералічаных арганізацый.

2) Акраддзяленъям саюзу таксама ў плянавым парадку падрыхтаваць такія ж даклады Райсаюзаў і Аксельгассаюзаў прыцягнуўшы на гэтыя даклады каапэрацыйны актыў з членаў н/саюзу, для ўдзелу ў вырашэнні гэтага пытання.

Распрацаваць і дэць усім нізовым прафорганам указаныне аб правядзенні спрэваздач членаў н/саюзу абраных у каапэрацыйныя ворганы. Гэта дасьць магчымасць выявіць усе недахопы па каапэрыраванью сельгаслесрабочых, асабліва батрацтва і палепшыць гэтую работу.

3) Маючы на увазе, што саюзам не вядзеца вучоту каапэрацыйнага актыву сельгаслесрабочых і батракоў,—прапа-

наваць Акраддзяленъям выявіць колькасць сельгаслесрабочых (членаў і ня членаў саюзу), абраных у органы каапэрацыі (старшынямі т ваў, членамі і г. д.).

4) Акраддзяленъям саюзу падагуліць працу па правядзенні міжнароднага дню каапэрацыі, пад пунктам погляду: што маецца ў выніку каапэравання сельгаслесрабочых і батракоў, адначасова намеціўшы мерапрыемствы па далейшым каапэраванню.

5) Акраддзеленъям праверыць выкананыне пастановы ЦП саюзу па дакладу БКС аб культмасавай працы (пастанова зъмешчана ў Бюлетэні № 9 ад 25/7 г.г.

6) Даць паказаныне ўсім рабачкам і с-рабачкам аб практычным удзеле чл. н/саюзу ў арганізацыі калектывізациі здачи хлеба. У час ходу гэтай працы павінна быць звернута максімум увагі праверцы і далейшаму замацаванню калектывізацыі вескі.

Усім рабачкам, сельрабачкам, мясцомам і акраддзяленъям саюзу сельгаслесрабочых

Аб удзеле саюзу ў справе калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

Зъмяшчаючы ніжэй пастанову Усе ЦСПС аб удзеле прафсаюзаў у справе калектывізацыі сельскай гаспадаркі, ЦП саюзу пропануе Вам уважліва азнаёміцца з гэтай пастановай і паставіць яе на абгаварэнні агульных сходах рабочых і служачых.

Аб усіх высунутых заўвагах, выходзячы з мясцовага вопыту працы н/саюзу ў галіне калектывізацыі—паведаміце ЦП не пазней 25-га лістапада 1929 г.

Заг. Арг. Аддзелу ЦПС—Аскерка.
Кіраунік Спраў ЦП—Юшкевіч

Пастанова Усе ЦСПС

Аб удзеле прафсаюзаў ў справе калектывізацыі сельскай гаспадаркі

(Газэта „Труд“ ад 13-X 29 г. № 236)

Шырокое разгортванье калгаснага руху, масавы ахоп ім бедняцка-серадняцкіх мас у вёсцы, пераход калгаснага руху ў стадью будаўніцтва буйных калгасаў і суцэльнай калектывізацыі цэлых раёнаў сапрааджаеца рэзкім абвострэннем клясавай барацьбы на вёсцы і ўзмацняючыся супраціўленнем кулактва мерапрыемствам камуністычнай партыі і савецкай улады па շацялістыч-

ным перебудаваньні сялянскай гаспадаркі.

Перад рабочай клясай стаіць задача: забясьпечыць за сабой сапрауднае кірауніцтва ў гэтым працэсе калектывізацыі, даць чоткі рэвалюцыйна-клясавы напрамак руху, ў многа і многа раз узманіць яго арганізаванасць і тэмп яго разгортвання,

Прэзыдыум Усे�ЦСПС канстатуе вялізарны інтарэс і ініцыятыву, выяўленыя рабочымі масамі да працэсу калектывізацыі вёскі і многалікавыя прыклады рабочай актыўнасці і самадзейнасці ў справе дапамогі бедняцка-серадняцкаму сялянству ў яго барацьбе за сацыялістычную перабудову сельской гаспадаркі.

Гэтыя парыў рабочых мас, аднак, у відавочна недастатковай меры вазглаўляеца прафсаюзамі, і кіраўніцтва апошніх на гэтай важнейшым фронце сацыялістычнага будаўніцтва зьяўляеца вельмі недастатковым.

Прэзыдыум Усे�ЦСПС, лічучы гэту працу аднай з важнейшых непасрэдных задач прафсаюзаў, прапануе ўсім прафарганізацыям зрабіць рашучы паварот ва ўсей работе ў бок актыўнага ўзьдзейнічання на сацыялістычную перабудову вёскі, максімальнага ўзмацнення і разгортвання працэсаў калектывізацыі сельской гаспадаркі і выкарочування карэння капіталу на вёсцы.

Цэнтр цяжкасці работы прафсаюзаў у гэтай галіне павінен быць перанесены на тыя формы сувязі рабочае клясы з бедняцка-серадняцкім масамі вёскі, якія дапамагаюць найбольш поўнаму вырашэнню пастаўленай Леніным у 1923 годзе задачы сувязі паміж рабочымі і сялянамі, устанаўленню паміж іх самых рознастайных форм таварыства. Пры гэтым у сучасны момант неабходна шырока выкарыстаць простую вытворчую зацікаўленасць рабочых мас у справе рэканструкцыі сельской гаспадаркі.

У ажыццяўленыне пастаўленых задач Усे�ЦСПС прапануе прафарганізацыям:

1. разгарнуць шырокую работу ў масах праз заводскія канфэрэнцыі, скончы, клюбы, чырвоныя куткі і праз саюзны друк па азнаймленню іх з пытаньнем аб сучасным становішчы калектыўнага руху, аб шляхах і перспектывах яго развіцця, заўседы тлумачычы, што арганізаваная дапамога пралетарыяту вёсцы ў справе яе сацыялістычнай пе-

рабудовы на калектыўных пачатках зьяўляеца яе важнейшым і прымым абавязкам.

2. Устанавіць непасрэдную сувязь рабочых тых галін прамысловасці якія работаюць на сельска-гаспадарчым сырцу (тэкстыльной, маслабойной, скурнай і г. д.), з сялянскімі раёнамі, якія зьяўляюцца сырцовымі базамі прамысловасці, ў мэтах усімернай дапамогі пад'ёму і калектывізацыі вытворчасці сельскагаспадарчага сырцу шляхам: а) ўцягнення рабочых у справу арганізацыі контрактациі гэтых відаў сырцу; б) заключэння гаспадарча-палітычных даравораў паміж прадпрыемствамі і асобнымі калгасамі і раёнамі сырцу, пасылкі рабочых брыгад у сырцовыя раёны; в) арганізацыі шэфства над гэтымі раёнамі; г) абгаварэння на сумесных з сялянамі канфэрэнцыях пытанняў калектывізацыі сельской гаспадаркі і аб шляхах далейшага разгортвання раёнаў; д) ўстанаўлення сыстэматычнай сувязі і дапамогі бедняцка-серадняцкім масам данага раёну ў справе пераходу да калектыўных форм вытворчасці.

3. Арганізаваць непасрэдную сувязь рабочых прадпрыемств, выпрацоўваючых трактары, сельскагаспадарчыя машины і інш. арудзьдзі і сродкі сельскагаспадарчай вытворчасці, з бедняцка-серадняцкім масамі асноўных раёнаў, спажываючых гэтыя машины.

Рабочыя павінны паставіць сваёй задачай у гэтай галіне максімальную ўвязку машина забесьпячэння з задачай калектывізацыі сялянскай вытворчасці, забесьпячэнне найбольш правільнага выкарыстання машины у калектыўных гаспадарках і арганізацыю іх рамонту. Сувязь рабочых з тымі калектыўнымі аўяднаннямі, якія забясьпечваюцца машинамі іх вытворчасці, павінна забясьпечыць ўзмацненне зацікаўленнасці рабочых да падвышэння якасці сваёй прадукцыі і разгортванню тых галін машина будаўніцтва, вытворчасці хэмічных угнаенняў і г. д., якія найбольш стымулуюць працэс калектывізацыі вёскі.

Узяць на сябе ініцыятыву прыягнення рабочых мас праз рабочую ка-

апэрацыю да справы дапамогі разьвіцьцю і калектывізацыі культур харчавання на аснове контрактациі, ўстанаўліваючы непасрэдную сувязь органаў рабочай каапэрацыі з бліжэйшымі калгасамі, дапамагаючы іх узмацненню і арганізацыі новых калгасаў.

5. У мэтах мабілізацыі і арганізацыі рабочай грамадзкасці навакол пытанняў калектыўнай арганізацыі сельскай гаспадаркі лічыць сваечасовай і неабходнай арганізацыю на мясцох добраахвотных рабочых грамад дапамогі калектывізацыі вёскі (у систэме шэфвобчаств).

Пытанне аб формах арганізацыі добраахвотных вобчаств дапамогі калектывізацыі даручыць вясковай камісіі Усे�ЦСПС працаўцаў сумесна з цэнтральнай шэфской камісіяй.

6. Асаблівую ўвагу звярнуць на работу сярод рабочых, звязаных з сялянствам. У прамысловых прадпрыемствах, дзе маюцца кадры рабочых, звязаных з сваёй с. г., выдзеліць спэцыяльную работу па разгортванню выхаваўчай работы сярод іх. Асноўны ўпор у гэтай работе сканцэнтраваць на выхаванні з гэтых кадраў ініцыятараў сацыялістычнай перабудовы вёскі, у першую чаргу праз абагульванье іх гаспадарак у калектывы.

На прадпрыемствах навакол гэтага пытання разгарнуць шырокую растлумачальную работу, праз земляцтва звязанца з раёнамі с. г., з якімі звязаны групы рабочых данага прадпрыемства, і арганізаўца канфэрэнцыі, сходы з бедніцка-серадняцкімі масамі з абгаварэннем пытання аб значэнні, шляхах і мэтадах калектывізацыі с. г у даным раёне; разгарнуць сетку гурткоў і карткатэрміновых курсаў для рабочых па пытанню аб канкрэтных мерапрыемствах па арганізацыі калгасаў. Арганізаўца спаборніцтва паміж асобнымі земляцтвамі, групамі рабочых і паміж асобнымі прадпрыемствамі за лепшыя посьпехі ў справе калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

7. Дабіцца рашучага пералому ў справе ўдзелу прафсаюзаў і шырокіх мас у работе шэфвобчаств, як арганізацыйных цэнтраў работы гарадзкога пра-

летарыяту ў вёсцы, ўстановіўшы з імі шчыльнейшы контакт. Накіраваць работу шэфвобчаств на аказаньне конкретнай вытворчай дапамогі вёсцы і дапамогі справе калектывізацыі. Паставіць практичнай задачай саюзных і шэфскіх арганізацый на прадпрыемствах арганізацыю калгасаў у падшэфных раёнах.

8. Прадпрыемствы, знаходзячыся ў сельскіх мясцовасцях, павінны адыграць рашающую ролю ў справе калектывізацыі с. г. акаляючага раёну. Прафорганы павінны, рашуча перебудоўваючы работу па аблугоўванню рабочых па месцу жыжарства, згрунтуваць ўвагу рабочых на ўдзеле ў калектывізацыі с. г., як конкретным прыкладзе клясавага выхаванья рабочых, звязаных з вёскай. Шырэй разгарнуць масавую работу сярод сялянства, ставячы начале вугла праціванду пераваг буйнага машынавання с. г. вытворчасці і неабходнасць абавильвання, як адзінага шляху к радыкальнай перебудове і падняццю сельскай гаспадаркі.

9. Саюзы, аб'яднаючыя рабочых у вёсцы, павінны забясьпечыць актыўны ўдзел членаў прафсаюзу ў справе калектывізацыі сельскай гаспадаркі. Неабходна паставіць справу забесьпячэння іх спэцыяльнай літэратурай па калектывізацыі сельскай гаспадаркі, пэрыядычна склікаць сумесна з савецкімі каапэрацыйнымі арганізацыямі нарады па пытанню ўдзелу калектывізацыі; арганізаўца спаборніцтва паміж асобнымі раёнамі на лепшыя вынікі ў справе ўдзелу ў калектывізацыі сельскай гаспадаркі. Унутрысаюзная масавая работа павінна быць у значнай меры накіравана на падрыхтоўку членаў саюзу да ролі арганізатораў калектывізацыі сельскай гаспадаркі. Прэзыдыум асобна адзначае неабходнасць прыцягнення сельскай інтэлігэнцыі да актыўнай работы па калгасаму будаўніцтву.

10. Паставіць работу калгас аб'яднання і органаў, якія ведаюць сацыялістычным перабудаваннем вёскі, у цэнтр увагі кіруючых рэспубліканскіх, вобласных, акруговых саюзных органаў, заслугоўваючы іх даклады на сваіх пасяджэннях, разглядаючы іх вытворчыя пляны і праграмы. Усю работу гэтых

органаў выносіць на абгаварэнне рабочых мас, прыцягваючы іх да кантролю і дапамогі ў работе гэтых арганізацый. Задачы калектывізацыі вёскі павінны зьявіцца складанай часткай эканомработы саюзу.

11. Прапанаваць усім прафарганізацыям шырэй унесці ў практыку пасылку рабочых брыгад, лічучы гэтую форму работы адным з асноўных і найбольш паспяховых мэтадаў уцягнення шырокіх рабочых мас у справу сацыялістычнай перабудовы вёскі, а таксама практыкаць масавыя экспкурсіі рабочых у буйныя калгасы і раёны суцэльнай калектывізацыі, ўдзел рабочых у вытворчых нарадах калгасаў, прыцягненне работнікаў калгаснага руху да ўдзелу ў вытворчых нарадах прадпрыемства і г.д.

12. Прызнаючы аднай з важнейшых задач прафсаюзу ўзмацненне калгаснага руху кадрамі рабочых арганізатараў

Усім АВК, Акрана, АК ЛКСМБ і Акругкомам саюзу СГЛР.

Аб зынішчэнні няпісьменнасці сярод сельгаслесрабочых.

У мэтах узмацнення пралетарскага ўплыву і арганізуючай ролі сельгаслесрабочых у сацыялістычным будаўніцтве на вёсцы, у мэтах забесьпячэння яшчэ большага прытоку сельгаслесрабочых у шэрагі кампартыі, камсамолу і прафсаюзу, нам неабходна наладзіць справу клясавага выхаванья шырокіх мас батрацтва. Самаю асноўную перашкоду ў гэтай справе зьяўляецца няпісьменнасць і малапісьменнасць вясковых пралетарыяў. Пагэтаму асноўнаю задачаю ў справе ўцягнення сельгаслесрабочых у актыўнае гаспадарчае і культурнае будаўніцтва на вёсцы зьяўляецца зынішчэнне няпісьменнасці і малапісьменнасці сярод шырокіх мас батрацтва і ўвязка гэтае работы з справаю клясавага выхаванья сельгаслесрабочых. На 29/30 наўчальны год намечана ліквідаваць няпісьменнасць і малапісьменнасць сярод 50.000 сельгаслесрабочых.

Для выкананьня гэтае задачы паміж саюзам Сельгаслесрабочых і НК Асьветы заключана ўмова, згодна якое НКАсьветы, пры матар'яльной дапамозе саюзу абавязуеца на працягу наўчальнага году абучыць 50,000 няпісьменных і 4,300 малапісьменных. Для чаго патрэбна ар-

якія могуць забясьпечыць правільную клясавую лінію руху, прэзыдыум Усе ЦСПС прапануе саюзным арганізацыям пры правядзеньні масавага вылучэння рабочых і работнікаў прафарганізацый на савецкую, кааперацыйную і гаспадарчую работу прадугледзець вылучэнне падрыхтоўчых рабочых кадраў на ўзмацненне аб'яднання калгасаў і буйных калгасаў.

13. Даручыць культаддзелу Усе ЦСПС тэрмінова прапрацеваць пытаньне аб адбіцці ва ўсіх відах і формах саюзнай культработы задач калектывізацыі вёскі.

Прэзыдыум даручае ЦКсаюзу распрацеваць план мерапрыемстваў па ўзмацненню ўдзелу кожнага прафсаюзу у справе калектывізацыі, выходзячы з умоў вытворчасці, складу рабочых і інш. асаблівасцяў кожнага саюзу.

ганізаваць каля 3,000 спэцыяльных батрацкіх лікпунтаў і каля 1,000 груп малапісьменных.

Гэта задача можа быць з поспехам выканана толькі тады, калі будзе праведзена належная арганізацыйная падрыхтоўка, калі ўсе савецкія і камсамольскія арганізацыі будуць актыўна дапамагаць саюзу і Наркамасьветы ў гэтай работе.

У сувязі з гэтым Арг. Аддзел прызыму ЦВК, Наркамасьветы, ЦК ЛКСМБ і ЦТ Сельгаслесрабочых прапануюць:

1) Для арганізацыі работы па зынішчэнню няпісьменнасці і малапісьменнасці сярод сельгаслесрабочых і садзейнічаньня ў гэтай работе пры с/саветах арганізаваць камісіі з прадстаўнікоў с/савету, с/рабачкомаў, яч. ЛКСМ і настаўніка. Старшынёю камісіі зьяўляецца старшыня, або сэкрэтар с/савету.

2) На камісіі ўскладаецца работа па правядзенню вучоту няпісьменных і малапісьменных батракоў, батрачак і сельгаслесрабочых, арганізацыя лікпунктаў і груп, разъмяркаванне няпісьменных і малапісьменных па лікпунктах, арганізацыя індывідуальнага наўчаньня батракоў, нагляд за работаю лікпунктаў,

арганізацыя выпускую з лікпунктаў і падвядзеньне вынікаў гэтае работы.

3) Вучот няпісьменных і малапісьменных утвараеца па спэцыяльна распрацаванай вучотнай картцы. Запоўненныя вучотныя карткі няпісьменных і малапісьменных батракоў і с/гаслесрабочых перадаюцца настаўніку таго лікпункта, або групы, да якое прымацаваны няпісьменны, або малапісьменны. Калі няпісьменны або малапісьменны батрак пасля разрахунку з наймальнікам пераходзіць у другі раён, або с/савет, то вучотная картка перасылаецца ў адпаведны с/савет. На падставе вучотных картак складаюцца па с/саветах сьпісы няпісьменных і малапісьменных у 2-х паасобніках, прычым адзін сьпіс застаецца ў камісіі, а другі накіроўваецца с/рабачкомам у акругове аддзяленье саюзу СГЛР.

4) Усю тэхнічную работу па вучоту няпісьменных і малапісьменных сельгаслесрабочых і па складанью сьпісаў праводзяць ячэйкі камсамолу ў парадку дапамогі прафсаюзу СГЛР.

5) Настаўнік лікпункту атрымаўшы карткі няпісьменных і малапісьменных, прымацаваных да яго лікпунктаў, разам з с/рабачкомам арганізоўвае работу лікпункту і на картках адзначае наведванье лікпункту і пасыпховасць навучаемага.

6) Камісія па зынішчэнню няпісьменнасці сярод батрацтва, працуе на працягу ўсяго навучальнага году, праверае работу лікпунктаў, вывучае прычыны не наведванья лікпункту, непасып-

ховасць навучаемых і прымае меры да ўхілення гэтых прычын. У выпадках, калі наймальнікі ня будуць пушчаць батракоў на лікпункты, камісія пры с/савете прымае належныя меры ўздзейнічаньня на наймальнікаў.

7) У канцы навучальнага году камісія арганізоўвае выпуск няпісьменных і малапісьменных з лікпунктаў і падводзіць вынікі ўсяе работы. Сельгаслесрабочым, скончыўшым лікпункты выдаецца адпаведнае пасьведчанье.

8) Лікпункты і групы праводзяць работу на белмове, а там, дзе ёсьць сельгаслесрабочыя другіх нацыянальнасцяў (яўрэйскай, польскай і інш.) лікпункты працуяць на іх ро най мове.

9) АКРАНА, АК ЛКСМБ і Акрадзяленыні саюзу абавязаны сыстэматычна правераць выкананьне гэтых дырэктыў і наогул пастаноўку работы па зынішчэнню няпісьменнасці сярод сельгаслесрабочых, шляхам абследванья і заслуходзівания дакладаў аб работе сваіх нізовых арганізацый.

ЦВК, НК Асьветы, ЦК ЛКСМБ і ЦП СГЛР улётнены, што важнейшая задача зынішчэння няпісьменнасці сярод вясковага пралетарыяту будзе выканана.

Заг. Арг. Аддзелу ЦВК
БССР—Лукашэвіч

Нарком Асьветы БССР—Платун

Старшыня ЦП СГЛР—Вайтэнкаў

Секретар ЦК ЛКСМБ—Галавач

Усім рабачкомам і сельрабачкомам саюзу Сельгаслесрабочы.

Аб распаўсяджваньні газэты „Труд“.

У справе непасрэднага ўдзелу ў газэце „Труд“ і асабліва ў распаўсяджваньні яе наш саюз займае нязначнае месца.

Напамінаючы дырэктывы ЦП па гэтым пытаньні, а таксама ў сувязі з адозвай УсеЦСПС ад 30/VIII—29г. Цэнтральнае Праўленье саюзу Сельгаслесрабочых БССР пропануе правесці наступныя мерапрыемствы:

1) Усім прафарганізацыям і прафактыўістым узмацніць агітацыю за распаўсяджванье газэты „Труд“ шляхам індывідуальнай і групавой подпіскі.

2) Даручыць вылучаным на працэсце прыемствах і ў установах упаўнаважаным па распаўсяджванью друку мець сувязь з рэдакцыяй газэты „Труд“ і дапамогу яе распаўсяджванню.

3) Сачыць і правераць работу ўпаўнаважаных і аказваць ім у гэтай справе належную патрымку.

4) Усім прафарганізацыям (да рабачкомаў і сельрабачкомаў уключна) і ўсім культустановам нашага саюзу (клубы, бібліятэкі, чырвоныя куткі, дамы і куткі батракоў) неабходна мець газэту „Труд“, прадугледзеўшы для гэтай мэты

расходы ў каштарысах саюзных арганізацый.

5) Паведаміць ЦП якая колькасць газэты „Труд“ выпісвяцца ў сучасны момант арганізацыяй (па акраддзяленьнях і рабачкомах) і якімі мерапрыемствамі забяспечваецца павялічэнне тыражу.

Тэрмін прысылкі зьвестак 10 лістапада 1929 года.

За Заг. Культаддзелам ЦП Аскерка
Кіраўнік спраў Юшкевіч

Усім арганізацыям саюзу сельгаслесрабочых

Аб рэалізацыі білетаў азэт-лётарэі.

Нацыянальная палітыка партыі і савецкай улады цалкам забяспечвае магчымасць актыўнага ўдзелу ў гаспадарчым, дзяржаўным і культурным будаўніцтве працоўных усіх нацыянальнасьцяў, асабліва тых нацыянальнасьцяў, якія былі вельмі прыгнечаны царскім рэжымам. Нацпалітыка партыі і саўлады накіравана да палепшанья эканамічнага становішча працоўных усіх нацыянальнасьцяў і да раззвіцця працягненія нацыянальнае культуры.

У прыватнасці, саўлада праводзіць шэраг мерапрыемстваў па ўцягненню працоўных яўрэйскае нацыянальнасьці ў с. гаспадарчую вытворчасць, шляхам арганізацыі яўрэйскіх нац, калгасаў і надзялення працоўных яўрэяў зямлёю, чаго не маглі дабіцца працоўныя яўрэйскай нацыянальнасьці пры царскім рэжыме. Для дапамогі саўладзе ў правядзенні гэтых мерапрыемстваў „ОЗЕТ“ (общество содействия землеустройству трудящихся евреев) арганізоўвае Ўсесаюзную ОЗЕТ лётарэю, якая павінна прыцягнуць увагу ўсіх працоўных да справы ўцягнення працоўнага яўрэйскага насельніцтва ў с/г. вытворч. Пагэтаму ЦП саюзу СГЛР прапануе.

1) Усім саюзным арганізацыям прыняць самы актыўны ўдзел у распаўсюджваныні білетаў „ОЗЕТ“ лётарэі. Кожны рабачком павінен рэалізаваць сярод чл. саюзу і вакольнага сялянства ня менш, як 20 білетаў „ОЗЕТ“ лётарэі.

2) Устанавіць сувязь з мясцовымі ячэйкамі „ОЗЕТ“ у—і заслушаць на сходах членаў саюзу даклады аб задачах „ОЗЕТ‘у“ і аб работе мясцовых ячэекі „ОЗЕТ‘у“. Раствумачыць на сходах значэнне „ОЗЕТ“ лётарэі.

3) Разгарнуць работу па ўцягненню чл. саюзу ў члены „ОЗЕТ“.

4) У мэтах хутчэйшай рэалізацыі білетаў „ОЗЕТ“ лётарэі, ЦП лічыць магчымым дазволіць рабачкамам Менакругі пры наяўнасці ў рабачкомах свабодных сродкаў, адпускаць пад атрыманыя білеты авансы з тым, каб пасля рэалізацыі білетаў ад пушчаная сума з сродкаў рабачкому была пакрыта.

5) Па правядзенні гэтага работы рабачкомы аб выніках паведамляюць. Акраддзялены саюзу, а па Менакрузе — ЦП саюзу.

Старшыня ЦП Саюзу (Вайтэнкаў)

Заг. Арг. Аддзелу Аскерка

Усім Прафарганізацыям Саюзу Сельгаслесрабочых

Аб культабсьледваныні за пэрыяд з 1/IV—1/X 29 г.

У 1-ай палове кастрычніка м.-цу па рабачкомах, с-рабачкомах і іншых органах саюзу разасланы блянкавы матар'ял па вучоту масавай кульпрацы рабачкомаў (мясцомаў) і сельрабачкомаў за пэрыяд з 1-IV—1-X—г. г.

Парадак запаўнення блянкаў наступны:

1) Рабачкомы і мясцомы, на падставе маючыхся ў іх запісаў па дзеньніках кульпрацы,— запаўняюць блянкі справа-

здачы (статформа № 23), а таксама і дадатковую картку справаздачы (форма ЦСПСБ).

2) Сельрабачкомы такім жа чынам запаўняюць справаздачу (статформа № 16) разам з дадатковай карткай да справаздачы (форма ЦСПСБ).

3) Апрача гэтага для вучоту працы клюбаў, бібліятэк, вайсковых гурткоў і гурткоў фізкультуры—таксама разасланы блянкі, пры чым:

а) карткі клюбаў—запаўняюцца толькі на тыя клюбы, у якіх праведзена клюбнае членства і маецца абранае праўленье;

б) карткі бібліатэк—запаўняюцца толькі на тыя бібліатэкі, якія налічваюць 300 і больш кніг;

в) карткі вайсковых гурткоў і гурткоў фізкультуры—запаўняюцца на тыя гурткі, дзе маюцца старасты гурткоў.

Усім рабачкомам (мясцомам) і сель-
рабачкомам па атрыманьні блянкавага
матар'ялу, прапануецца зараз жа пры-
ступіць да запаўнення справаздач (кар-
так) адпаведнымі звесткамі і ўвесь за-
поўнены матар'ял накіраваць у Акрад-
дзяленьні саюзу, не пазней 1-га ліста-
пада г. Г.

Рэйнструктарам саюзу, ЦП саюзу катэгарычна прапануе пры выездах па

Усім рабочим, (мясцом), райінструктарам і Акраддзяленьням Саюзу.

Аб наладжваньї статсправаздачна съді.

Шмат гаварыць аб значэнныі вучоту ня трэба, так як усім добра вядома, што ня маючы звестак аб тым, што ўжо зроблена і што маецца (канкрэтныя лічбы),—вельмі цяжка, а часам і не магчыма характэрыйаваць работу той ці іншай арганізацыі, а таксама і будаваць пляны па далейшай рабоце на падставе вынікаў праробленай работы.

Вядома, што для гэтых момантаў, а таксама і для выяўлення становішча работы па асобных галінах (як та: праца сярод батрацтва, ахоп іх працдагаворамі, зарплата, уцягненне ў саюз і г. д.) неабходна мець сталыя звесткі у лічбах аб тым, што фактычна маецца.

З гэтай мэтай ЦП саюзу выпрацаваны формы блянак па вучоту працы саюзу, якія рассылаюцца на месцы для запаўнення іх адпаведнымі звесткамі, зі одна формы саміх блянак.

Як-жя нашы рабачкомы (мясцкомы) і сельрабачкомы запаўняюць гэтыя блянкі? Трэба сказаць, што з рук вон дрэнна. Апрача таго ўсе гэтыя карткі і справа-ваздачы прысылаюцца ў ЦП саюзу з вельмі вялікім спазненінем—на 2--3, а то і больш месяцаў. Пры такой пастановыцы работы ніяк не магчыма ў тэрмін сказаць,—што ў нас маецца. Саможыцьцё патрабуе ад нас, каб мы ведалі

рабачкомах—праверыць, як выканана імі работа па прадстаўленыні вышэйпамянёна гатар'ялу па культабсьледванью, і калі той ці іншы рабачком гэтай работы ня выканаў, то дапамагчы яму ў складаныні справаздач і картак і зараз жа накіраваць іх у Акрадзяленне.

Акраддзялењнем прапануецца пра-
сачыць за сваечасовым і правідловым
запаўненем рабачкомамі справаздач і
картак.

Згрупаваны і правераны матар'ял
на ўсіх рабачкомах акругі павінен быць
прысланы Акраддзяленънем у ЦП саюзу
к 5 му лістапада г. г.

За Заг. Культаддз. ЦП
Саюзу Аскерка.

ірспраў Юшкевіч

аддас ачынан. Га

сёньня не аб тым, што было ўчора, а
аб тым, што маем сёньня-ж. Выходзячы
з гэтага апошняга перад намі стаіць
задача ня толькі правідлова складаць
звесткі па тым ці іншым матар'ялу, але
і бязумоўнага і сваечасовага прадстаў-
лення іх у вышэйшыя ворганы.

Якія зьвесткі і на які тэрмін складаюць рабачкомы (мясцкомы) і сельрабачкомы.

Рабачкомы і сельрабачкомы па ста-
лым статыстычным вучоту складаюць
наступныя звесткі:

А калі маецца клуб з уведзеным клубным членствам і выбарным праўленнем, бібліятэка, налічваючая 300 і больш кніг, а таксама, вайсковы гурток і гурток фізкультуры, то на ўсе гэтыя ўстановы разам з культабсьцелдваннем таксама прысылаюцца справаздчы

- 4) Звесткі аб колькасі 1-га жніўня і
ці заключаных прац-
дагавораў на батрац-
тва—2 разы ў год .
- 5) Сыпісак калдагавораў
і тарыфных згод, за-
ключаных рабачко-
мам—1 раз у год .
- 6) Грошовыя справазда-
чы . . . . .
- 7) Справаздачы па касах
ўзаемадапамогі . . .

У вышэйпамянёны пералік не ува-
ходзяць звесткі аб лічбах па правядзен-
ню розных кампаній, як та: аб коль-
касіці абранных членаў саюзу ў сельса-
веты, органы каапэрацыі, ЦКСУ, аб ліку
каапэраваных членаў саюзу, уцягну-
тых у партыю, камсамол, падпісаўших-
ся на пазыкі. і т. д.

Такія звесткі прадстаўляюцца па
асобных заданьнях і дырэктывах ЦП са-
юзу, разам з харктарыстыкай аб самай
рабоце па кампаніі.

Для прадстаўлення сталых матар-
ялаў па статыстычным вучоту ня так ужо
многа трэба затрачваць часу, складанье
кожнай карткі займае ня больш 2—3-х
гадзін і калі рабачкомы будуть уваж-
ліва адносіцца да гэтай справы, дык
ўсе звесткі можна без ніякіх перабояў
атрымліваць, бязумоўна, сваечгсова і ня
трэба будзе траціць часу і сродкаў на
пасылку напамінкаў аб прадстаўленні
матар'ялаў.

*Усім Акраддзяленням, Райінструктарам і Рабачкомам
Саюзу Сельгаслесрабочых.*

ПАВАЖАНЫЯ ТАВАРЫШЫ!

Надыхдзячая калдагаворная кампа-
нія будзе працякаць ва ўмовах далей-
шага росту сацыялістычнага спаборніц-
тва і шпаркага тэмпу індустрыялізацыі
ўсей народнай гаспадаркі як у галіне
прамысловасці, так і сельскай і лясной
гаспадаркі.

Інтэрэсы сацыялістычнага будаўніц-
тва, абароны краіны і задавальненіне
ўсіх узрастаючых запатрабаваніяў у
рабочае клясы—патрабуюць перавыка-
нання пяцігодкі і яшчэ больш шпаркіх

У сувязі з гэтым ЦП саюзу прапануе
Вам наладзіць працу у далейшым па
складаньні і сваячасовым прадстаўленыні
ўсіх статильвастак, а зараз праверыць
якіх Вы звестак яшчэ не далі па чар-
говаму статвучоту, канкрэтна ці адасла-
на Вамі: (гл. бюл. ЦП №№ 9 і 10).

1) Картка хуткага вучоту членаў са-
юзу на 1-VII.

2) Картка складу рабачкому № . . .
на 1-VII.

3) Звесткі аб колькасіці заключа-
ных працдагавораў на 1-VIII.

4) Звесткі аб зарплаце батракоў
на 1-IX.

5) Картка нацыянальнага складу
членаў саюзу на 1-VIII.

Калі якія-небудзь з пералічаных
звестак Вамі яшчэ не адасланы, то за-
раз жа запоўніце іх і адашліце ў Ак-
раддзяленне саюзу. У выпадку, калі ня-
ма блянак патрабуйце іх ад Акраддзя-
ленняў ці ЦП саюзу.

Райінструктарам саюзу прапануеца
больш дэталёва правераць ці адасланы
рабачкомамі звесткі і дапамагаць ім у
гэтай працы.

Акраддзяленням саюзу з свайго бо-
ку таксама трэба прыняць меры да на-
ладжванья працы па статыстычнай
справаздачнасьці як у рабачкомах акру-
гі, так і ў сябе ў Акраддзяленні.

Звесткі па вучоту павінны быць
складзены згодна запатрабаванняў і
прадстаўлены ў ЦП саюзу сваечгсова.

Адк. сэкратар ЦП *Шчамелёва.*

Кіраунік спраў *Юшкевіч.*

тэмпаў індустрыялізацыі і рэканструкцыі
прамысловасці і сельскае гаспадаркі на
сацыялістычных падставах. У адпавед-
насьці з гэтым на 1929-30 г. капітальныя
затраты па сельскай і лясной гаспадар-
цы БССР намячаюцца ў размеры
62.197.000 рублёў.

**Асноўныя задачы калдагаворнае кам-
панії.**

Улічваючы недахопы калдагаворнай
кампаніі мінулага году, якія выразіліся ў
слабым завастрэнні ўвагі рабочых, слу-
жачых і спэцыялістах на агульна-дзяр-

жаўных гаспадарчых і палітычных задачах рабочае клясы, у сувязі з чым у большасці выпадкаў кампанія прыйшла, як вузка практычная задача і канцэнтравала ўвагу апошніх галоўным чынам навокал матар'яльна бытавых пытаньняў. У гэтым годзе калдагаворную кампанію трэба правесці, як шырокую гаспадарча-палітычную кампанію. Шырока асьвятляючы перад рабочымі, служачымі і спэцыялістымі конкретныя гаспадарчыя заданьні, што выцякаюць з нашых контрольных лічбаў, трэба сканцэнтраваць ўвагу рабочых, служачых і спэцыялістых навокал пытаньняў Падняцця ўраджайнасці, павышэння тэмпу колектывізацыі і вытворчага каапэрыравання, перавыкананьня плянавых заданьняў па лесаўпарадкаванью і лесакультурам, мэліарацыі і земляўпарадкаванья на 1930 год, павышэння працукцыйнасці працы, зьніжэння сабекошту, паляпшэння якасці працукці, зьніжэння накладных выдаткаў, мабілізацыі ўнутраных рэурсаў, узмацнення працоўнай дысцыпліны і правядзення бесперапыннага вытворчага тыдню, праз разгорнутае сацыялістычнае спаборніцтва паміж усімі зъвеньнямі гаспадаркі.

Побач з узмацненнем работы прафсаюзаў па абароне матар'яльных, бытавых і культурных патрэб рабочых і служачых, злучаючы і звязваючы гэту работу з агульнымі інтарэсамі і задачамі рабочае клясы, патрэбна ўважліва аднесціся да запатрабаваньняў рабочых. Саюзныя і гаспадарчыя органы павінны рашуча змагацца з адсталымі і рвацкімі настроемі асобных груп рабочых, служачых і спэцыялістых, даваючы рашуучы бальшавіцкі адпор вылазкам рэштцы трацкізму і права-апартунісцкім настроем, апіраючыся ў гэтай барацьбе на перадавыя актыўныя пласты рабочае клясы і спэцыялістых.

Прафэсіянальныя і с.-гаспадарчыя органы павінны шырока растлумачваць рабочым масам, што калдагавор ня толькі зьяўляецца формай рэгулявання ўмоў працы рабочых, але ён таксама зьяўляецца важным падвіжнікам выкананьня гаспадарчага пляну і агульным абавязкам, што, побач з адказнасцю гаспадарнікаў за дакладнае выкананьне

калдагавору, рабочыя і прафсаюзы з свайго боку бяруць на сябе абавязак выкананія прынятых заданьні па прамфінпляне ці пяцігодцы на 1930 год.

Праверка выкананьня калдагавароў і абаварэнне праектаў новых калумоў.

Выходзячы з гэтага Прэзыдыум Беларускага Рэспубліканскага Камітэту саюзу пропануе:

1. Рабачкомам і мясцкомам.

а) Зараз жа вылучыць брыгады для праверкі выкананьня заключаных калумоў і пасля праверкі заслухаць на агульным сходзе даклад гаспадарніка аб выкананьні калумовы і садаклад брыгады па праверцы.

б) На падставе матар'ялаў выкананьня калумовы на паседжаньнях рабачкомаў, мясцкомаў працацаца заувагі к новым калумовам (узяць у аснову старыя дагаворы) і пасля абаварэння на агульных сходах увесе матар'ял па гендагаворам прыслать у Акрадзяленне саюзу, а на Менакрузе—у ЦП саюзу не пазней 20-га лістападу.

2. Акрадзяленнем саюзу, пасля атрыманьня матар'ялу з месц, падагуліць і працацаца па кожнай галіне вытворчасці (лясніцтва, лесаўпарадкаванне, земляўпарадкаванне, мэліарацыя і г. д.) і прыслать у ЦП саюзу не пазней 1-га сінегня г. г.

3. Па лініі спэцыялістых. Працацаца заувагі і праекты новых калумоў на спэцыялістах праз шырокое абаварэнне на паседжанні сэкций і агульных сходах спэцыялістых, прыцягваючы шырокія масы спэцыялістых к удзелу ў абаварэнні гэтых праектаў.

4. Райінструктарам ЦП і Акрадзяленняў дапагчы рабачкомам у правядзеніі калдагаворнай кампаніі, як інструктаваннем, а таксама практычнай дапамогі пры заключэнні дагавораў на дробныя працпрыемствы (млыны, смалакуркі і т. д.), для чаго правясыці нарады рабачкомаў і мясцкомаў, як у гарадах, так і ў раёнах па гэтаму пытанню.

5. Маючы на ўвазе, што калдагаворная кампанія будзе ахватваць і прыватныя працпрыемствы, ЦП лічыць неабходным у прыватных працпрыемствах зарплату павысіць на менш, як на 20

проц. ЦП лічыць ненармальным такое становішча, калі саюзныя органы круглы год заключаюць дагаворы на дробныя прадпрыемствы і прапануе ўсю калдагаворную кампанію на ўсе прадпрыемствы і ўстановы закончыць не пазней 20-га сінежня г. г. (за выключэннем саўгасаў і сэзоннікаў, на якіх будзе заключацца ў студзені—люты мес.).

6. Саюзным органам падагуліцу вынікі правядзеньня калдагаворной кампаніі і на пазней 1-га лютага прыслаць у ЦП саюзу вынікі правядзеньня гэтай кампаніі.

У насьценных газэтах, а таксама на старонках „Бел. Батрака“ шырока асьвятліць выкананыне старых дагавораў і заўвагі к новым калумовам.

Наддаючы кампаніі па перазаключэнню калдагавораў вялікае палітычнае і эканамічнае значэнье, прафсаюзы і гаспадарчыя органы павінны прылажыць максімум увагі, і энергіі і ініцыятывы да правільнага і сваечасовага правядзеньня гэтай работы.

Старшыня Бел. Рэсп.

Кам-ту Саюзу Вайтэнкаў.

Заг. АТЭ Вяжэвіч.

Выдавецства ЦП Саюзу
Сельгаслесрабочых БССР.

Даказны рэдактар— Вайтэнкаў.
Намесьнікі яго: Аскерка, Юшкевіч.

